

Ridhus i Hackås

Arkeologisk utredning i gravhögars närhet

Hackås socken, Bergs kommun, Jämtlands län

Kristina Jonsson

RAPPORT – JAMTLI 2021:11
ISSN 1654-2045

Utgivning och distribution:

Jamtli

Box 709

831 28 Östersund

Tel. 063 - 15 01 00

© Jamtli 2021

Redigering och layout av framsida: Lena Ljungkvist

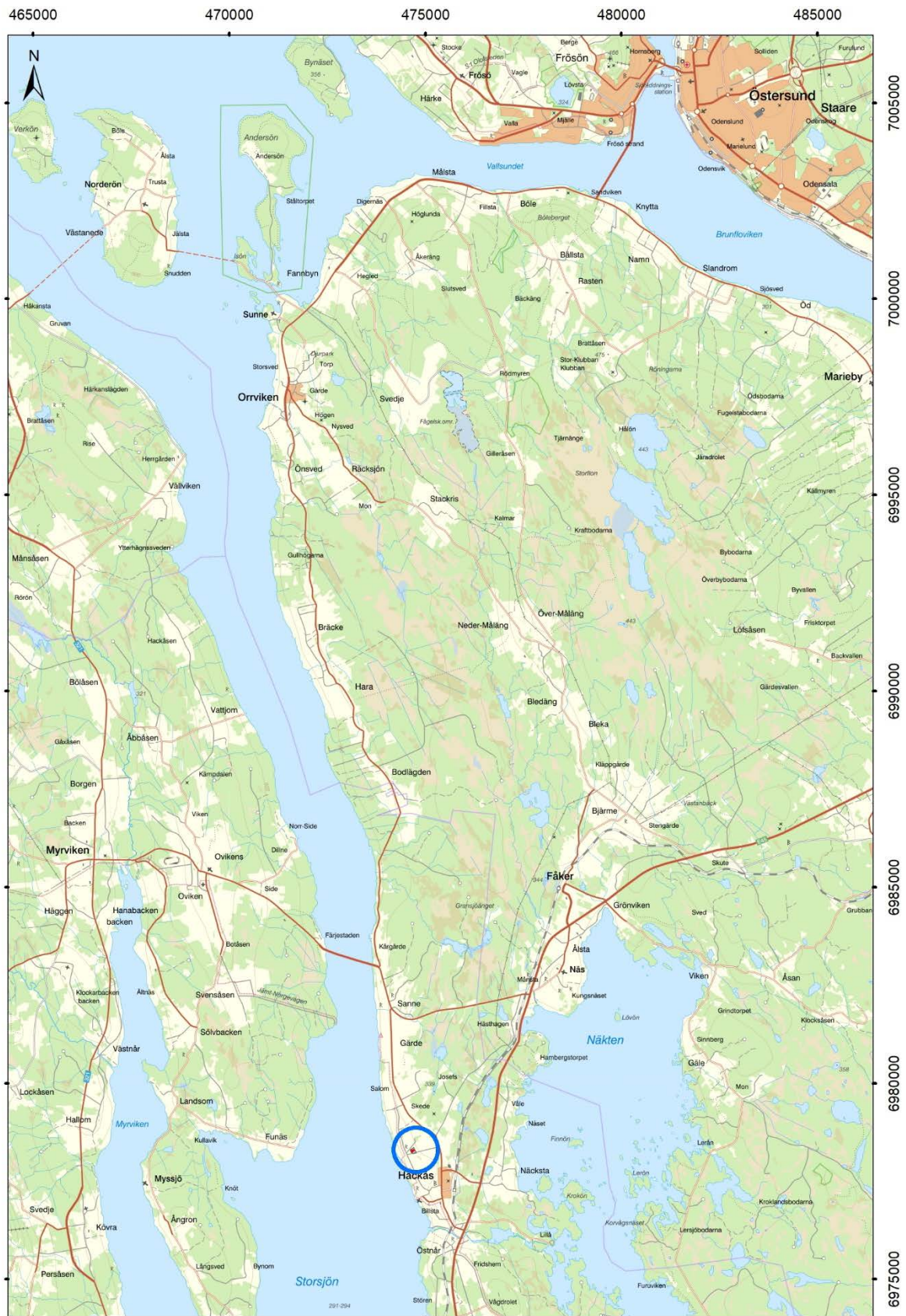
Jamtli medger spridning av dokumentationsmaterialet med Creative Commons-licensen CC BY, undantaget Lantmäteriets kartor samt annat upphovsrättsskyddat material.

Länsstyrelsens diarienummer: 431-6739-2019, 431-6735-2019, 431-6737-2019

ISSN 1654-2045

Innehållsförteckning

Sammanfattning.....	5
Inledning och bakgrund.....	5
Syfte och metod.....	6
Genomförande och resultat.....	6
Vidare åtgärder.....	7
Administrativa uppgifter.....	7
Bilaga 1. Schakttabell.....	7

Figur 1. Översikt över utredningsområdets läge, markerat med en blå ring. Underlagskarta från Lantmäteriet (Topografiska webbkartan). Skala 1:150 000.

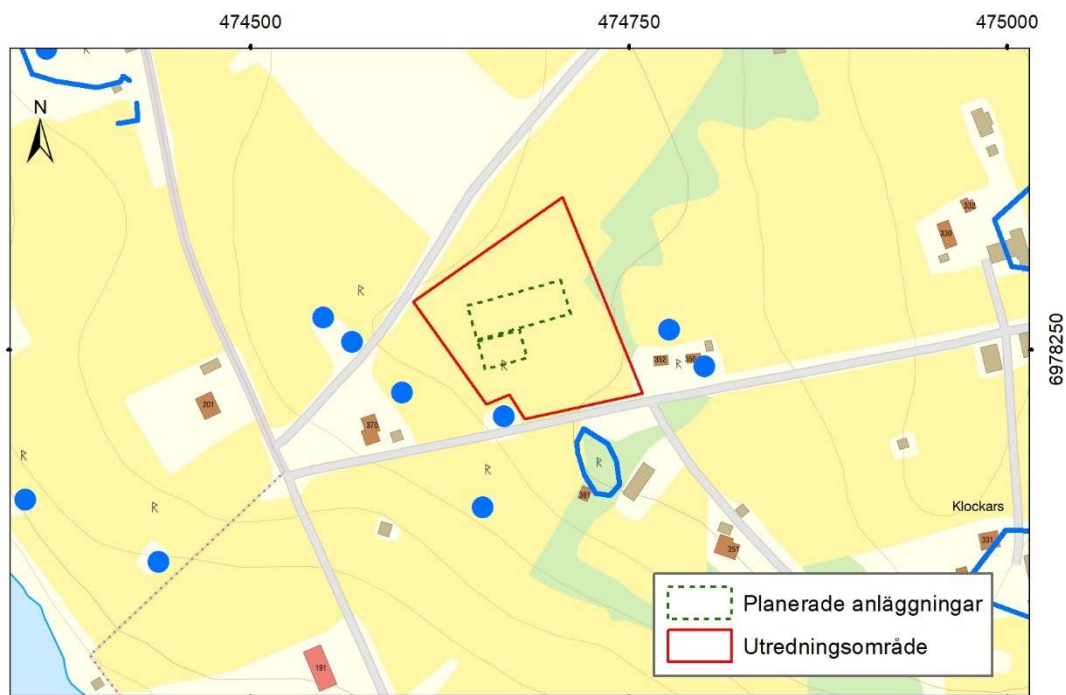
Sammanfattning

Stiftelsen Jamtli har utfört en arkeologisk utredning inom ett område i Hackås, Bergs kommun. Utredningen föranleddes av att uppdragsgivaren planerar att uppföra ett ridhus och en ridbana på platsen, och det finns kända gravhögar i närområdet. Fem sökschakt grävdes med grävmaskin, och ytorna avsöktes med metalldetektor. Inga arkeologiska lämningar påträffades.

Inledning och bakgrund

Med anledning av att man planerar att uppföra ett ridhus och en ridbana i anslutning till Fästegården i Hackås, Bergs kommun, har Stiftelsen Jamtli utfört en arkeologisk utredning på platsen. I närområdet till de berörda ytorna finns ett antal registrerade gravhögar, en fyndplats för en spännbuckla som troligen härrör från en förstörd gravhög, ett gravfält, fossil åkermark och bytomter (figur 2). Uppdraget utfördes efter beslut från Länsstyrelsen i Jämtlands län, och uppdragsgivare var Hanna Ivarsson Eriksson.

Fältarbetet genomfördes i maj månad 2021 av Kristina Jonsson, antikvarie/arkeolog på Jamtli, som även har sammanställt denna rapport.

Figur 2. Närområdet kring utredningsområdet med fornlämningar markerade. Blå prickar är gravhögar samt fyndplats för spännbuckla, linjer och ytor är bytomter, fossil åker och gravfält. De streckade linjerna inom det rödmarkerade utredningsområdet visar planerade lägen för ridhus och ridbana. Underlagskarta från Lantmäteriet (Topografiska webbkartan). Skala 1:5 000.

Syfte och metod

Syftet med utredningen var att ta reda på om fornlämningar berörs av det planerade arbetsföretaget, och att om så var fallet preliminärt avgränsa dessa inom området.

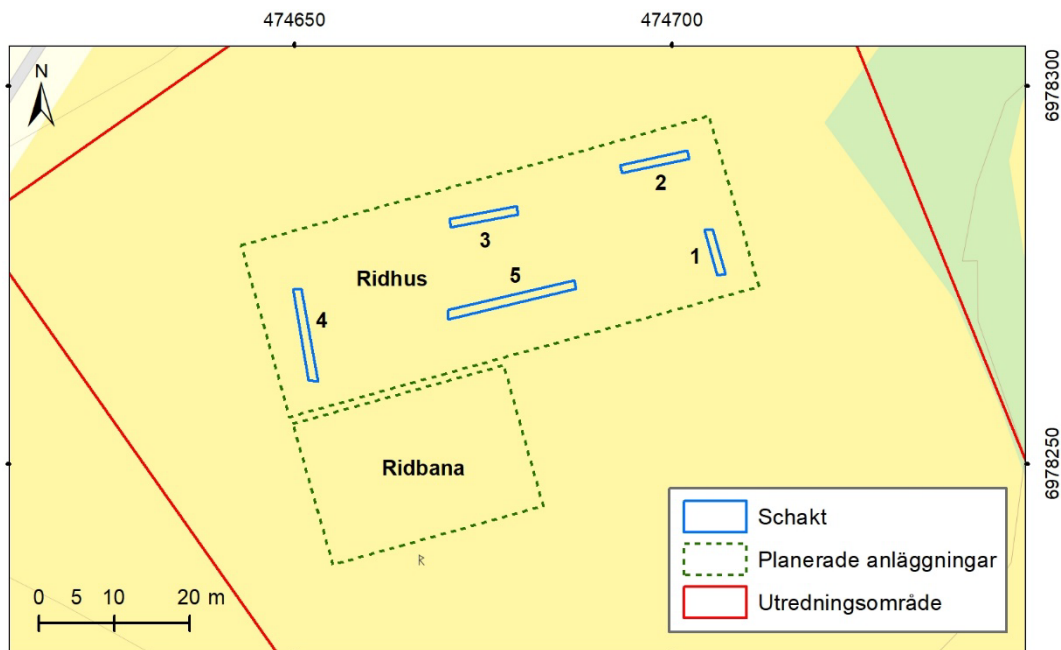
Utredningsområdet hade av Länsstyrelsen angivits vara hela den berörda åkerytan, men fältarbetet avgränsades till att endast omfatta de ytor där byggnation planeras (jfr figur 2).

Utredningen genomfördes genom upptagande av sökschakt med grävmaskin inom den yta där ridhuset ska uppföras. Denna yta, och även ytan som ska användas som ridbana, avsöktes även med metalldetektor. Arkivstudierna har omfattat kända fornlämningar och historiska kartor.

Genomförande och resultat

Genomgången av historiska kartor påvisade inga karterade gravhögar eller andra strukturer av arkeologiskt intresse.

Fem sökschakt grävdes inom ytan där det planerade ridhuset ska uppföras (figur 3). Terrängen och markförhållandena visade inga indikationer på möjliga nedplöjda gravar så de förlades med jämna mellanrum inom ytan. Schakten grävdes en skopbredd breda (1 meter) och till mellan sex och 17 meters längd (se schakttabell i Bilaga 1). De grävdes ned till orörd mark under ploglagret.

Figur 3. Schaktens placering (röda linjer). Underlagskarta från Lantmäteriet (Topografiska webbkartan). Skala 1:1 500.

Inga arkeologiska lämningar framkom. I ploglagret fanns enstaka knytnävsstora stenar, och enstaka förekomst av kol/sot som dock inte gav intrycket av att härröra från verksamheter på platser. Den naturliga undergrunden bestod av lera med grusinslag.

Ytorna för ridhus och ridbana avsöktes med metalldetektor. Endast recent skräp påträffades.

Vidare åtgärder

Inga vidare åtgärder bedöms nödvändiga.

Administrativa uppgifter

Länsstyrelsens diarienummer:	431-3011-2021
Jamtli's diarienummer:	23-2021-F5CC
Undersökningstid:	4/5 och 6/5 2021
Personal:	Kristina Jonsson
Undersökt yta:	53 m ²
Läge och koordinater:	X6978276, Y474677
Koordinatsystem:	Sweref 99TM
Höjdsystem:	-
Dokumentationsmaterial:	-
Fynd:	Inga fynd påträffades

Bilaga 1. Schakttabell

Schakt	Längd (m)	Bredd (m)	Djup (m)
1	6	1	0,3
2	9	1	0,3
3	9	1	0,3
4	12	1	0,3
5	17	1	0,3

RAPPORTSERIE – JAMTLI, 2021

ISSN 1654-2045

- 2021:1 Huså herrgård. Fasadrestaurering 2020
Sara Höglund
- 2021:2 Lillhärdals kyrka. Omläggning av skiffertak, 2020
Henrik Ylikoski
- 2021:3 Bostadshus i Lungre. In- och utvändiga åtgärder, 2020
Henrik Ylikoski
- 2021:4 Lövkläppen. Byggnadsdokumentation, 2020
Lasse Wagenius, Björn Olofsson och Sara Höglund
- 2021:5 Värnamo stationsområde – kulturhistorisk utredning
Björn Olofsson och Kristina Jonsson
- 2021:6 Arkeologisk undersökning i form av schaktningsövervakning
Brunflo 336 (L1945:1505), gårdstomt
Anna Engman
- 2021:7 Reparation av norra takfallet på Mattmars kyrka 2018
Björn Olofsson
- 2021:8 Brunflo kyrka. Omläggning av skiffertak, 2020
Henrik Ylikoski
- 2021:9 Norderön. Schaktningsövervakning inom blästbrukslämning och intill gravhög
Kristina Jonsson
- 2021:10 Arkeologisk utredning i Handsjö nära fornlämning L1946:856/Rätan 125:1, boplats
Annabell Rahm
- 2021:11 Ridhus i Hackås. Arkeologisk utredning i gravhögars närhet
Kristina Jonsson